

Bir konjenital kistik adenomatoid malformasyon olgusu

Gazi AYDIN, Ender ARITÜRK, Ali İhsan DOKUCU, Yusuf NERGİZ

Dicle Üniversitesi, Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı ve Histoloji-Embrioloji Bilim Dalı, Diyarbakır

Summary

A congenital cystic adenomatoid malformation case

Congenital cystic adenomatoid malformation of the lung is a rare cause of respiratory distress in infancy. The lesion itself may be solid or cystic, manifesting in an adenomatoid increase in terminal respiratory structures.

Clinical and radiological findings of child resemble other congenital lesions of the lung and congenital diaphragmatic hernia. Direct radiographic and radiocontrast studies, computerized tomography and antenatal sonography can

be used in differential diagnosis. Perfusion radionuclide scan is a useful diagnostic method in the functional evaluation of the lung.

In this paper we are reporting a 2-month-old boy with congenital cystic adenomatoid malformation of the lung. In this case, upper lobe of the left lung was removed. Postoperative period was uneventful. 9th month postoperative investigations showed the normal anatomy and physiology of the respiratory system.

Key words: Congenital cystic adenomatoid malformation of the lung, Respiratory distress, Perfusion Radio-nuclide Scan

Giriş

Akciğerin konjenital kistik adenomatoid malformasyonu yenidoğan döneminde solunum sıkıntısı yapan nadir sebeplerden biridir. Akciğerin terminal bronşial yapılarında adenomatoid büyümeye ve küboid veya kolumnar epitelle döşeli kistler ile seyreden lezyonda kikirdak dokusuna ve iltihabi reaksiyona da rastlanmaz. 1949 yılında Chin ve Tang tarafından tanımlanan ilk olguda, malformasyona generalize anazarka tarzı ödem ve polihidramnios da eşlik etdiyordu⁽²⁾.

Dispne ve takipne, hastanın başvurus sırasında en önde gelen semptomlardır. Bazı olgularda klinik tablo daha da ilerleyerek akut respiratuvar distress sendromu ve tansiyon pnömotoraks gelişir^(1,3). Tanısı geciken olgularda, öksürük, ateş ve tekrarlayan akciğer enfeksiyonları dikkat çekicidir^(1,8). Bazen malformasyon asemptomatik olup tesadüfen tesbit edilmektedir⁽¹¹⁾.

Daha çok sol tarafta görülen malformasyonun genellikle tek taraflı olduğu, bazen tüm bir lobu yada bir kısmı veya segmentlerini tuttuğu bildirilmiştir⁽⁸⁾. 1977 yılında Stocker ve arkadaşları hastalığın histolojik sınıflamasını üç tip içinde yaparak akciğerin diğer konjenital malformasyonlarından ayırmayı yapmışlardır (Tablo 1)⁽¹⁰⁾.

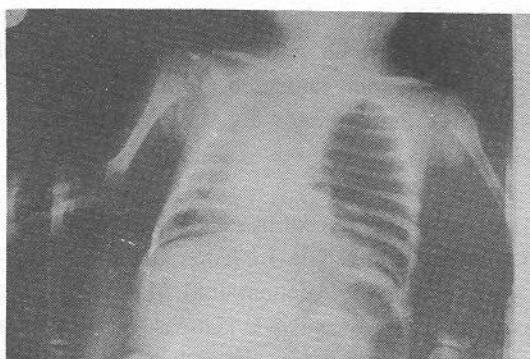
Olgu

Y.B., 2 aylık erkek hasta. Nefes alma güçlüğü ve morarma şikayeti ile başvurdu. Doğum sonrası ikinci günden sonra başlayan şikayetleri daha önce verilen tedavilere cevap vermeyen hasta konjenital diafragma hernisi ön tanısı ile kliniğimize sevk yatrıldı.

Başvurusu sırasında dispne, takipne ile peroral ve extremite uçlarında syanoz mevcuttu. Dinlemekte sol akciğer üst lobunda solunum sesleri alınamadı. Kalp tepe atım noktası sağa doğru kaymıştır. Diğer sistem bulguları normal olarak değerlendirildi. Çekilen akciğer grafisinde sol akciğer üst lobunda havalandmanın arttığı, sağ akciğer bronşial ağacında belirginleşme ve mediastende sağa kayma görüldü (Resim 1). Daha önce yapılan EKG ve Ekokardiografik değerlendirmelerin normal olduğu saptandı.

Tablo I: Adenomatoid malformasyonun histopatolojik sınıflaması⁽¹⁰⁾.

Tip	Kist Boyutu	Duvar Yapısı					Özellikleri
		Epitel	Düz Kas	Konnektif Doku	Elastik Fibril	Kıkırdak	
Tip I	> 1 cm	Siliye	Var	Gevşek	Var	Çok az	Alveol benzeri yapılar ve büyük kistler arasında küçük kistler
Tip II	< 1 cm	Silindirik veya Kuboid	Irregüler düz kas lifleri	Gevşek	Sıkı Elastik lif ağı	Bronşun normal komponenti kadar	İnce kist duvarı
Tip III	< 0.5 cm	Kuboid	Bazı izole	Gevşek	Az	Yok	Fetal akciğerin glandoid yapısına benzer, tüm lob tutulmuştur.

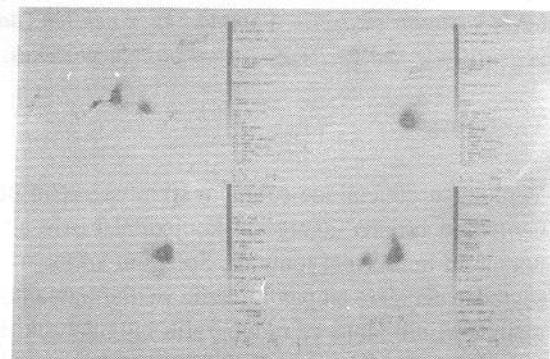


Resim 1: Olgunun başvurusu sırasında çekilen PA akciğer grafisi: sol akciğer üst lobunda havalandırma artışı ve mediastenin sağa kaydığını göstermektedir.

Üst ve alt gastrointestinal radyokontrast çalışmaları normal bulundu.

Tc⁹⁹-m makroalbumin agregat verilerek yapılan akciğer perfüzyon sintigrafisinde sol akciğer üst lobunun afonksiyone olduğu, sağ akciğerde de hipofonksiyon bulunduğu tesbit edildi (Resim 2).

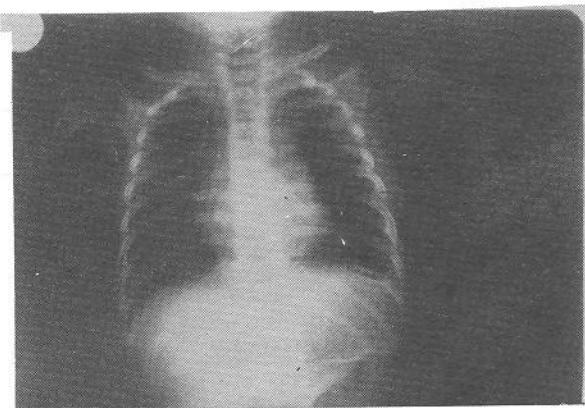
Afonkyone sol üst akciğer lobu tesbit edilen hasta da; sol üst lob akciğer amfizemi, konjenital akciğer kisti veya adenomatoid malformasyon olasılığı düşünülerek torakotomiye karar verildi. Sol 5. interkostal aralıktan girilerek torakotomi yapıldı. Sol akciğer üst lobunun süngerimsi bir kıvamda olup, sol toraks boşluğunun hemen hemen tamamen doldurduğu, elle sıkıldığında havasının azaldığı ancak inspiyumla havalandırmadan az olduğu görüldü. Sol üst akciğer lobu total olarak çıkarıldı ve kapalı tüp drenajı yapıldı.



Resim 2: Olgunun gerçekleştirilen akciğer perfüzyon sintigrafisi: sol da afonksiyone üst lob ve sağda hipofonksiyone akciğer görülmektedir.

Postoperatif 1. gün çekilen grafide sol akciğerde tam ekspansiyon gözlandı. Ameliyat sonrası 7. gün göğüs tüpü çekilen hasta 11. gün şifa ile taburcu edildi (Resim 3).

Operasyon ile çıkarılan 6x5x3 cm boyutlarındaki sol üst akciğer lobunun histopatolojik incelenmesinde; Makroskopik olarak süngerimsi kıvamlı kitle içinde gözlenen çok sayıda, boyları 1 cm'den küçük kistik yapılar mevcuttu. Kistlerin duvar yapısında hyalin kıkırdaklı ve bronşial bezlere rastlanmadı. Kist duvarında düz kas lifleri gözlandı. Kisten psöodostrakiye kinosiliyal kolumnalar epitelle döşeli olduğu ve terminal bronşollerin bu yapılara açıldığı görüldü. Doku preparatlarında kapiller damarlarda belirgin bir azalma olduğu dikkati çekti (Resim 4).



Resim 3: Olgunun taburcu edildiği gün çekilen akciğer grafisi.

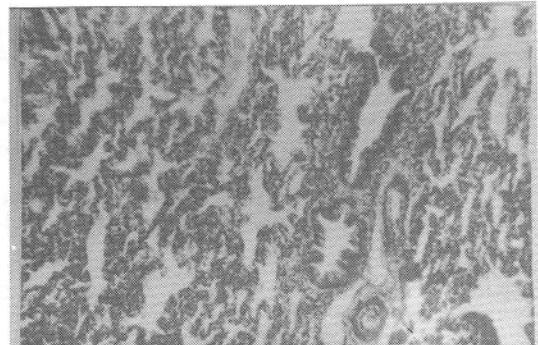
Operasyon sonrası 3. ve 9. aylarda yapılan kontrollerde hastanın şikayetinin kalmadığı ve çekilen radyografilerde akciğerlerin normal olduğu gözlandı.

Tartışma

Yenidoğan döneminde solunum sıkıntısı yapan nedirlerden biri de, akciğerin konjenital kistik adenomatoid malformasyonudur. Solunum sıkıntısı ile seyreden akciğere ait patolojilerde ve diafragma hernisinde klinik tablo ve radyografik bulgular sıkılıkla ayırcı tanı için yeterli değildir. Adenomatoid malformasyonda, lober amfizemde, konjenital akciğer kistlerinde ve dejeneratif kistik akciğer sekrestasyonunu olgularında klinik tablo dispne ve takipne ile seyrederken, radyografilerde hastalıklı tarafta fazla havalandırma ve mediastenin aksı yöne kayması görülür. Diagrafma hernisi olguları da benzeri klinik ve radyolojik tablo ile seyredebilir (4,5).

Akciğere ait patolojilerin birbirlerinden ayırt edilebilmesinin son noktasında ancak histopatolojik olarak konabileceğinin belirtilmekte ise de son yıllarda komüterize tomografik çalışmalar ve intrauterin sonografik değerlendirmelerle malformasyonun diğer patolojilerden ayırt edilebileceği bildirilmektedir (1,4,6,7,8).

Yenidoğanda akciğerin perfüzyon sintigrafisi yöntemi ile incelenerek fonksiyonel yönden doğru olarak değerlendirilebileceği düşünülmektedir. Perfüzyon sintigrafisinde kullanılan $\text{Tc}^{99\text{-m}}$ makroalbumin agregat kapiller blokaj yapmak suretiyle incelenen dokunun damarsal yönden durumunu ortaya koya-



Resim 4: Olgunun sol üst akciğer materyalinden elde edilen preparatın mikroskopik görünümü (Van-Gieson x63)

rak, adenomatoid malformasyon gibi kapiller damarlardan fakir lezyonlarda taniya katkıda bulunur (9). Olgumuzda yapılan sintigrafik incelemede sol akciğer üst lobunun tamamen afonksiyone bulunuşması operatif indikasyonun konmasında yol gösterici olmuştur.

Olgumuzdan çıkarılan sol üst akciğer lobunun makroskopik incelenmesinde 1 cm'den küçük multikistik görünüm Tip II Adenomatoid Malformasyona benzer iken, mikroskopisinde kistin duvar yapısında düz kas liflerinin olması, alveol benzeri yapıların varlığı ve bunlara terminal bronşiolerin açılması, kıkıldak yapısına rastlanmaması ve kistin psöodostrafiye kolumnar epitelle döşeli olması bizi lezyonun Tip I Adenomatoid malformasyon olarak değerlendirmesine götürdü. Malformasyonun Stocker'in sınıflamasına tam uyumlu olmadığı ve tariflenen üç tipin ara formları bulunduğu yönde görüşe, sunduğumuz olgunun katkıda bulunduğu düşünüyoruz (4,10).

Literatürde Tip I ve Tip II Adenomatoid Malformasyona göre daha az rastlanan Tip III Adenomatoid Malformasyonun mortalitesinin daha yüksek olduğu bildirilmektedir (6). Ara form belirlenen olgularda prognoza ait bilgiye rastlanmamıştır. Olgumuzun 9 aylık takibinde akciğerler ve fizik yapının gelişiminin normal olduğu görülmüştür.

Yenidoğan döneminde solunum sıkıntısı yapan diğer patolojileri akciğere ait olan patolojilerden ayırt edilmesinde akciğerlerin perfüzyon sintigrafisinin etkin bir tanı yöntemi olduğu kanaatindeyiz.

Kaynaklar

1. Becker MR, Schindera F and Maier WA: Congenital cystic adenomatoid malformation of the lung. Progress in Pediatric Surgery, Vol. 21, 1987.
2. Chin KY, Tang MY: Congenital adenomatoid malformation of one lobe of the lung with general anasarca. Arch. Pathol. 48:221, 1949.
3. Ekkelkamp S, Vos A: Congenital cystic adenomatoid malformation of the lung: An unusual manifestation. Z. Kinderchir 42:253, 1987.
4. Garcia H, Heidi G and Stöhr G: Congenital cystic adenomatoid malformation of the lung associated with Bile Duct Hypoplasia. Path. Res. Pract., 183:771, 1988.
5. Muayed R, Azmy AF, Fyfe AHB, Cochran W: Congenital cystic adenomatoid malformation of the lung: Potential diagnosis pitfall. Z. Kinderchir. 41:107, 1986.
6. Neilson JR, Russo P, Laberge Jm, Filatral D, Nguyen LT, Collin PP and Guttman FM: Congenital adenomatoid malformation of the lung: Current management and Prognosis. J Pediatr Surg 26:975, 1981.
7. Schackelford GD and Siegel MJ: CT appearance of cystic adenomatoid malformations. J Comp Ass Tomography, 13:612, 1989.
8. Sieber W: Lung cysts, Sequestrations and Bronchopulmonary Dysplasia. Welch K et al eds, 4th ed, Yearbook Med Publ, Chicago, s:645, 1986.
9. Sostman D, Gottschalk A: Dedection of Pulmonary emboli: V/Q Scintigraphy. Gottschalk A et al (2nd ed), "Diagnostic Nuclear Medicine", Baltimore, Williams and Wilkins, s:503-4, 1988.
10. Stocker JT, Madewill MD, Doake RN: congenital adenomatoid malformation of the lung: Classification and morphologic spectrum. Hum Pathol, 8:155, 1977.
11. Wexler HA, Dapena MV: Congenital cystic adenomatoid malformation: A report of three unusual cases. Radiology, 126:737, 1978.